

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/33/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619200782
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5619200782.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti W. G., nar. XX.XX.XXXX a Z. G., nar. XX.XX.XXXX, obidve deti bytom pri matke, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, deti matky J. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX/XX, C., W. I., právne zastúpenej Zuzanou Medveckou, advokátkou so sídlom K. XXX, W. I. a otca C. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. S. XXX, okres W. I., t.č. bytom U. XXX/XX, C., W. I., právne zastúpeného Mgr. Samuelom Dorociakom, advokátom so sídlom H. XXX/X, W. I., v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/48/2019-36 zo dňa 12. apríla 2019, takto

rozhodol:

Uznesenie prvoinštančného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako odvolaním strán sporu nenapadnutom, ponecháva n e d o t k n u t é .

V ostatnej časti uznesenie okresného súdu m e n í tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením prvoinštančný súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti - W., nar. XX.XX.XXXX a Z., nar. XX.XX.XXXX do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 1P/48/2019, zveril do osobnej starostlivosti matky oproti povinnosti otca prispievať na výživu maloletej W. mesačne sumou vo výške 70 € a na výživu maloletého Z. mesačne sumou vo výške 70 €, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletých detí. Vo zvyšnej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. S poukazom na platnú právnu úpravu uviedol, že ku dňu podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a ku dňu vydania tohto rozhodnutia sa maloleté deti nachádzajú v dispozičnej sfére obidvoch rodičov. Dokazovaním však dospel k záveru, že je nevyhnutne potrebné, aby boli do rozhodnutia vo veci samej neodkladne upravené pomery účastníkov, pretože matka má záujem opustiť spolu s maloletými deťmi spoločnú domácnosť, rodičia sa v danom štádiu nedokážu dohodnúť o starostlivosti o maloleté deti. Matka na čas do rozvodu navrhuje zverenie detí do jej osobnej starostlivosti, otcovi nechce brániť v styku s deťmi. Otec s návrhom matky nesúhlasí, chce, aby deti zostali bývať v rodinnom dome a aby sa rodičia pri ich starostlivosti striedali. Vzájomný vzťah rodičov je problematický, napätý. Maloleté deti prejavili záujem o striedavú starostlivosť v dvojdňových intervaloch, je preto nepochybné, že v danej veci bude potrebné vykonať rozsiahlejšie dokazovanie zamerané na zisťovanie splnenia predpokladov na rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti. Na základe uvedeného preto dočasne zveril do rozhodnutia súdu maloleté deti do starostlivosti matky, ktorá po opustení spoločnej domácnosti má zariadené vlastné bývanie. Prihliadal na záujem maloletých detí, najmä na ich zdravie, vývinové potreby, citové väzby, stabilitu výchovného prostredia. Nakoľko sa matka vyjadrila, že otcovi v styku s deťmi

brániť nebude, nepovažoval za potrebné osobitne upraviť styk otca s deťmi. Pri rozhodovaní o výživnom zohľadnil, že matka je od 01.07.2017 samostatne zárobkovo činnou osobou, jej vymeriavací základ bol za posledné mesiace vo výške 477 €. Otec maloletých je od 01.07.2016 samostatne zárobkovo činnou osobou s vymeriavacím základom od roku 2019 vo výške 477 € mesačne. Okrem toho, od 04.01.2019 pracuje na základe dohody o vykonaní práce v spoločnosti HRQ services SK s.r.o., obaja rodičia sú konateľmi a spoločníkmi spoločnosti AODAS, s.r.o.. O výživnom na maloleté deti nebolo doposiaľ rozhodnuté, preto je v záujme ochrany ich práv, aby nedošlo k ohrozeniu ich výživy, určiť otcovi výšku jeho vyživovacej povinnosti v rozsahu, ktorý zodpovedá nevyhnutnej miere na zabezpečenie základných potrieb maloletých detí.

2. Proti uzneseniu okresného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie otec. Uviedol, že skutočnosti uvedené zo strany súdu sa nezhodujú s realitou, vychádzajú z prehnaných tvrdení matky. Pokiaľ i vzťahy medzi rodičmi sú v súčasnosti napäté, matka svoje tvrdenia v návrhu zveličila do takej miery, aby vykreslila otca v čo najhoršom svetle a poskytla tak súdu dôvod na dočasnú úpravu pomerov neodkladným opatrením. Matka však doposiaľ býva s otcom v spoločnej domácnosti od 01.02.2019, kedy podpísala nájomnú zmluvu, neopustila spoločnú domácnosť, a to aj napriek tomu, že podľa jej tvrdení je zo strany otca neustále ponižovaná, urážaná, týraná a ani po vydaní neodkladného opatrenia zo strany súdu sa s deťmi neodst'ahovala. Neodkladné opatrenie nespĺnilo požadovaný účel, preto ho označil za zbytočné. Vydaním neodkladného opatrenia súd dosiahol presný opak sledovaného cieľa, nepochopil zmysel neodkladného opatrenia. Tvrdenia matky uvedené v návrhu sa nezakladajú na pravde. Nezhody medzi rodičmi vznikli z dôvodu, že matka si od decembra 2017 našla priateľa, s ktorým udržiavala mimomanželský vzťah. Súdu predložil status matky na sociálnej sieti, kde matka uviedla, že otec možno nie je dokonalý, ale je perfektný pre ňu, vie ju rozosmiať, je jej najlepší priateľ, s ktorým chce zostarnúť, ktorému je za všetko vďačná, pričom takýto status matka zverejnila v čase, keď ju mal otec psychicky týrať. Uvedené skutočnosti pritom nedávajú žiaden zmysel a svedčia o tom, že tvrdenia matky sú do značnej miery prehnané a účelové. Otec v súčasnosti zabezpečuje deťom príkladnú starostlivosť, s maloletým Z., trikrát do týždňa navštevuje futbalové tréningy, maloletej W. na 11-ste narodeniny kúpil koňa, pravidelne s ňou z W. I. dochádza do D., aby jej zabezpečil možnosť jazdiť na koni. Ak trávi čas s jedným dieťaťom, trávi ho s druhým. Pravidelne sa s deťmi učí, chodí s nimi na výlety. Matka o deti nemá záujem, nemá čas navštevovať s deťmi krúžky. Kolízny opatrovník navrhol, aby súd pri rozhodovaní prihliadal na vyjadrenie detí. Neodkladné opatrenia je preto nariadené v rozpore s vyjadrením maloletých detí i kolízneho opatrovníka. Navyiac, otec v súčasnosti navštevuje psychológa MUDr. I. G. v W. I., pretože má záujem o obnovu manželského spoluzitia. Nariadenie neodkladného opatrenia je nedôvodné, zbytočné, nezohľadňuje potreby a záujmy maloletých detí. Žiadal preto, aby odvolací súd zrušil uznesenie okresného súdu, vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca žiadala uznesenie okresného súdu ako správne potvrdiť. Uviedla, že z domu sa doposiaľ neodst'ahovala len preto, že otec detí sa jej neustále vyhráza, že okamihom, ako sa odsťahuje, prestane platiť úver, ktorý bol zobrať na jej meno na účely spoločnej firmy, kde je splátka 460 €, pričom si je plne vedomý toho, že pri jej príjme by tento jeho krok bol pre ňu likvidačný. Takouto formou ju zastrašuje, aby sa neodst'ahovala. Zopakovala však, že otázka odsťahovania je aktuálna a k odsťahovaniu dôjde vo veľmi krátkom čase. Otec detí ju naďalej psychicky vydiera, deptá ju a deťom stále rozpráva, že ich chce zavrieť do klietky do bytovky, doma im nič nechýba. Má z otca strach, nakoľko na ňu neustále vyvíja psychický tlak. Zdôraznila, že nariadenie neodkladného opatrenia je v danom prípade namieste, keďže s otcom detí spoločne nežijú, spolu nehospodária a ani nevykonávajú k maloletým deťom spoločnú starostlivosť. Skutočnosť, že má prenajatý byt, preukazuje, že má kde s maloletými deťmi bývať a tieto budú mať zabezpečené všetky potreby. Napätie v domácnosti vyvoláva svojím správaním otec, deťom podsúva tvrdenia, že sa im nevenuje, ako budú chodiť na tréningy a za koníkom, keď sa odsťahujú. Deti sú tak manipulované, vydierané. Charakter a osobnosť otca charakterizuje jeho správanie, keď pred maloletými deťmi stále opakuje, že bola neverná, našla si milenca, rozbila rodinu. Neustále matku ponižuje pred deťmi, nadáva jej do lajdákov, žobrákov, neverníc, klamárov, zlatokopiek. Upresnila, že otec sa o deti stará, staral, ale iba po športovej stránke. Ostatnú osobnú starostlivosť im zabezpečuje matka. V odvolaní uvádza, že deti ľúbi do takej miery, že je ochotný sám si zabezpečiť iné bývanie len preto, aby deti nemuseli odísť zo svojho domova. Vzhľadom na toto tvrdenie otca je otázne, prečo tak doposiaľ neurobil, prečo vyhádza z domu práve matku. Maloleté deti sa vyjadrili, že chcú byť s matkou. Samozrejme, otca stratí tiež nechcú, čo nechce ani matka.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

5. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v ustanoveniach § 65 a § 67 CMP a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnuté uznesenie rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti uznesenia.

6. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd nepostupoval dôsledne v zmysle ním poukazovanej zákonnej úpravy, keď prehliadol, že v zmysle ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Z uvedeného ustanovenia Civilného sporového poriadku jednoznačne vyplýva, že neodkladné opatrenie je procesným inštitútom dočasného charakteru, potreba nariadenia ktorého vystáva iba v prípade nebezpečia bezprostredne hroziacej ujmy, prípadne, ak je obava, že výkon rozhodnutia alebo exekúcia bude ohrozená, čo v danom prípade do úvahy neprichádza.

8. Podstatným pre posúdenie, či v danom prípade bolo potrebné neodkladne upraviť pomery rodičov k maloletým deťom, je preto ustáliť, či v prípade, ak nedôjde k dočasnej úprave práv a povinností rodičov vo vzťahu k maloletým deťom, budú práva a záujmy maloletých detí ohrozené do takej miery, že môže vzniknúť bezprostredne hroziaca ujma na živote, zdraví maloletých detí, na zachovaní ich zdravého vývinu, prípadne na iných právach a oprávnených záujmoch maloletých detí.

9. Tieto skutočnosti matka nielen v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ale ani v priebehu doterajšieho konania neosvedčila. Ani zo správy kolízneho opatrovníka nevyplýva, že by starostlivosť zo strany rodičov o maloleté deti zlyhala, resp. nebola zabezpečená, že by im v doterajšom prostredí, v ktorom vyrastajú, neboli zabezpečené také podmienky pre ich zdravý vývoj, že je potrebné pomery k maloletým deťom aktuálne upraviť spôsobom navrhovaným matkou. Pokiaľ i okresný súd návrhu matky vyhovel, zveril maloleté deti do jej starostlivosti, neskúmal, či bytové pomery matky zabezpečujú deťom dostatočný štandard, či majú v domácnosti matky zariadenú minimálne detskú izbu, kde by si mohli robiť úlohy a tráviť voľný čas. Napokon tieto skutočnosti matka ani neosvedčila, naliehavosť potreby riešenia situácie odôvodňovala predovšetkým správaním sa otca k jej osobe. V danom prípade však bolo potrebné odlíšiť postoj otca k matke a postoj otca k maloletým deťom, otázku zverenia maloletých detí do starostlivosti jednému z rodičov hodnotiť i v zmysle vyjadrenia maloletých detí.

10. V nadväznosti na uvedené odvolací súd rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti uznesenia, keď uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako odvolaním strán sporu nenapadnutom, ponechal nedotknutý a v ostatnej časti uznesenie okresného súdu zmenil a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

11. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
 - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
 - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
 - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
 - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)